

Valtiovarainministeriö

VM112:08/2013/3.10.2014

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi aluehallintovirastoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamiseksi

Yleistä

Valtiovarainministeriö on asettanut 29.10.2013 projektin valmistelemaan aluehallintovirastojen hallinnollisten tehtävien kokoamista. Projektin toimikausi on 1.11.2013- 28.2.2015. JHL pitää muutokselle asetettuja tavoitteita kohtuullisina kun ottaa huomioon sen tosiasian, että jälleen kerran vastarakennettuja organisaatioita joudutaan muuttamaan taloudellisten syiden vuoksi.

Muutoksen perimmäiset syyt ja seuraukset

JHL on erittäin huolissaan valtionhallinnon tilasta. Virastot pakotetaan tekemään ”kehittämistyötä” pienentämällä resursseja. Virastojen tehtäviä ei resurssien leikkauksesta huolimatta vähennetä, työn laatu kärsii eikä jo toteutetuille muutoksille anneta onnistumisen mahdollisuuksia. Muutoksia tehdään muutosten perään ilman, että edellisen muutoksen kaikki seuraukset tiedetään. muutokset eivät usein ole onnistuneita kun niitä tehdään kiireessä liian pienin resurssein.

JHL:n mielestä keskittämällä ja tehtävien päällekkäisyyksiä poistamalla voi tietyissä tilanteissa saavuttaa tuloksellisuutta edistäviä lopputuloksia. Tämä yhtälö on kuitenkin mahdoton saavuttaa, jos siihen ei liity voimakasta ja vaikuttavaa henkilöstöjohtamista. Valtiolla leimallinen asijahtajuus ei riitä. Tässä on kokemusten ja tutkimustenkin valossa paljon parannettavaa.

Muutoksiin tulisi jatkossa liittyä aina objektiivinen arviointiprosessi siitä, miten muutoksessa on onnistuttu kansalaisten ja liike-elämän, tuloksellisuuden, johtamisen, henkilöstön ja toimintojen/prosessien näkökulmasta. Tämän kaltainen toiminta voisi tuoda tarpeellista avoimuutta ja oppia valtionhallintoon. Mielestämme tämäkin muutos tulisi arvioida jälkikäteen.

Henkilöstön asema hallintopalvelujen tuottajana

Hallintotehtävistä kaikki eivät ole sellaisia, että ne voidaan keskittää ja sen jälkeen hoitaa hajautetusti. Toimisto- ja hallintotehtävät liittyvät keskeisesti organisaation toiminnan kannalta tärkeisiin talous-, hallinto- ja asiakaspalvelutehtäviin,

jotka tulee tehdä lähellä asiantuntijoita ja johtoa. Toimiva esimiestyö on avainasemassa, kun ratkaistaan organisaation päivittäisen toiminnan, tiedon tuottamisen, lakisääteisten tehtävien ja muiden päivittäisten toimijoiden onnistuminen, jotka ovat edellytys hyvin toimivalle organisaatiolle.

Yleisessä keskustelussa syntyy helposti sellainen kuva, että hallinnosta on aina mahdollista keventää ja vähentää työvoimaa, mikä ei pidä paikkaansa.

Henkilöstön asema esitetyssä muutoksessa

Osa hallintotehtävissä työskentelevästä henkilöstöstä esitetään keskitettäväksi yhteen aluehallintovirastoon, henkilöstön kuitenkin fyysisesti työskennellessä eri aluehallintovirastoissa.

Asetuksessa on kuvattu muutosperiaatteita. Niihin sisältyy monia hyviä elementtejä (esimerkiksi muutoskeskustelut), joilla muutosten henkilökohtaista käsittelyä voi edistää ja näin ollen lieventää muutokseen liittyviä kielteisiä tuntemuksia. JHL edellyttää, että muutosten johtamisessa päästään asiajohtamisesta henkilöjohtamisen kultaiselle tielle, joka edesauttaisi myös taloudellisten tavoitteiden saavuttamista.

Muutoksen liittyy 30 henkilötyövuoden vähennystavoite. Pidämme tätä on erittäin huolestuttava yksityiskohtana sekä henkilöstön että toiminnan näkökulmasta. JHL ei pidä hyväksyttävänä, että uudelle toimintamallille asetetaan jo ennalta rankka supistamisvelvoite.

Muut meneillään olevat hankkeet

Aluehallinnossa on meneillään lukuisia päällekkäisiä uudistus- ja muutoshankkeita, joista isoimmassa (VIRSU) koko aluehallinto saatetaan myllätä uuteen uskoon. Henkilöstön aikaansaannoskykyä ja työn imua koetellaan päällekkäisillä ja jatkuvilla uudistuksilla.

Lopuksi JHL haluaa todeta usein valtionhallinnossa työskentelevien parissa kuullun lauseen: ” Milloinkohan meille annetaan työrauha ja mahdollisuus työskennellä näiden kaikkien muutosten jälkeen?” Syntyisiköhän työrauhan myötä tarpeellista tuloksellisuutta enemmän kuin jatkuvasta toimintojen mylläämisestä?

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Kristian Karrasch
neuvottelupäällikkö

Mikko Siljander
sopimustoimitsija

Lisätiedot:

sopimustoimitsija Mikko Siljander p. 050 461 9308
suunnittelija Minna Salminen p. 050 445 5350